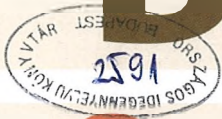

БЪЛГАРСКИ

ВЕСТНИКЪТ НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

2012 06

Вестник на
българите в Унгария

A magyarországi
bolgárok kétnyelvű
havilapja
www.bolgarok.hu

24 май • Празник във Фелшьожолца
Родени свободни • Музиката не познава граници
Хей, свърши се таз година!

24 май

Традиционната среща на българи от цялата страна по случай празника на светите братя Кирил и Методий се състоя на 20 май тази година на хълма Сечени. Скъп гост на общността бе новоназначеният пълномощен посланик на Република България Бисерка Бенишева, която поздрави присъстващите на тържеството. Официалната част продължи с програма на Българското училище за роден език и на Българската двуезична малцинствена детска градина, в която децата показаха наученото през годината, под ръководството на своите учителки Мария Стоилова и Камелия Делионова. Ваня Авджиева, председател на Родителския съвет при Българското училище, обяви резултатите от конкурса за рисунка, в който бяха наградени учениците: Йордан Даринов Симеонов, II клас; Лия

Филипова – II клас; Алтай Абдурахимов – I клас; Гита Барта – 5 г.; Лена Барта – I клас; Шаламон Кожухаров – I клас; Бендегуз Агарди – I клас.

Българското самоуправление в Терезварош присъди еднократни стипендии на 5-има средношколци от Българското училище.

Програмата продължи с изпълнения на български фолклорни състави от Унгария. На сцената излязоха танцовите състави Росица, Янтра, Мартеница и Зорница.

Хубавото време привлече много българи от цялата страна, които имаха възможност да се видят с близки и познати, да се насладят на изпълненията на българските танцови състави, които обхващат всички възрасти – от 4-5 – 50-60-годишни.

Съборът на 24 май е една от най-старите традиции на българите в Унгария и се отбелязва без прекъсване от 20-те години насам.

По повод Деня на българската писменост и култура Българското национално самоуправление във Фелшохолца покани на литературна среща жителите на града в изложбената зала на замъка Барцаи. На срещата Адриен Фалуши рецитира стихотворение, а Моника Жеков изнесе камерен концерт. Цигуларката Моника Жеков е с български корен и участва в много от програмите, организирани от самоуправлението. Почетен гост на тържеството беше Бисерка Бенишева, новата българска посланичка в Унгария, за която това беше първото посещение в провинцията. След тържеството в дома на Майор Адамне бе открита частна изложба с реликви от живота на българските градинари.

Председателката на Българското национално самоуправление във Фелшохолца и кметът на разположения на река Шайо град приеха с цветя посланичката на Република България Бисерка Бенишева, която направи първото си официално посещение във Фелшохолца. Само ден по рано новата посланичка предаде акредитивните си писма на президента на републиката.

Радвам се, че се намирам на място, където преди стотици години са се

Május 24-e

Szent Cirill és Metód ünnepét az idén május 20-án tartották meg a Széchenyi-hegyen. A közösség a vendégei között tudhatta Bulgária újonnan kinevezett nagykövetét, Biszerka Beniseva asszonyt, aki köszöntötte a jelenlévőket. A hivatalos rész a Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola programjával folytatódott, a tanáraik: Maria Sztoilova és Kamelia Delionova vezetésével. Vanja Avdzsieva az iskola szülői munkaközösségének tagja kihirdette a rajzverseny győzteseit. A nyertesek: Jordan Darinov Simeonov – II. osztályos, Lia Filipova – II. osztályos, Altaj Abdurahimov – I. osztályos, Barta Lena – I. osztályos, Barta Gitta – I. osztályos, Salamon Kozsuharov – I. osztályos,

Agárdi Bendegúz – I. osztályos tanulók. A Terézvárosi Bolgár Önkormányzat 5 darab egy összegű ösztöndíjat ítélt oda a bolgár iskola középiskolásainak.

A műsor a magyarországi bolgár néptáncgyűttesek előadásával folytatódott. A műsorban szerepeltek a Roszica, a Jantra, a Martenica és a Zornica táncosai. A kellemes idő az ország egész részéről rengeteg bolgárt csalt el az ünnepségre. Találkozhattak ismerőseikkel, barátaikkal és élvezhették a bolgár néptáncosok előadásait.

A május 24-i összejövetel az egyik legősibb tradíció a magyarországi bolgárok körében és az 1920-as évek óta folyamatosan megrendezésre kerül.

Ünnepség Felsőzsolcán

A szláv írásbeliség és a bolgár kultúra napja alkalmából a Felsőzsolcai Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat zenés irodalmi délutánra várta a város lakóit a Bárczay-kastély földszinti kiállítótermébe. Az előadóesten Falusi Adrienn mondott verset, majd Zsekov Mónika hegedűművész adott kamarakoncertet. A bolgár gyökerekkel rendelkező előadóművész már több zsolcai bolgár rendezvényen is fellépett. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Bisszerka Beniseva asszony, a Bolgár Köztársaság új magyarországi nagykövete, akinek ez volt az első vidéki útja. Az ünnepséget követően Major Ádámné otthonában felavatták azt a magánkiáll-

заселили българи – каза посланик Бисерка Бенишева. Имам желанието да сътрудничим с всяко българско самоуправление в Унгария. Но най-важното е да подпомагаме и уважаваме хората, които са се заселили отдавна и въпреки това още пазят българските обичаи, спазват традициите.

Българо-унгарските отношения имат дълга история. Науката смята, че българи и унгарци имат родствени корени. Смята се, че в далечното минало българските и унгарските племена дълго време са били членове на един и същи племенен съюз. Тези взаимополезни връзки датират от повече от хиляда години и са били предимно стопански, тър-

говски – каза сбогуващият се след тригодишна дипломатическа служба съветник при посолството Ботьо Сретенов.

Във Фелшъжолца живеещите в диаспора българи, които са съхранили националната си идентичност, отбелязаха деня на славянската писменост и на българската култура.

Адриен Фалуши декламира стихотворение на Христо Ботев, най-големият български поет. Наричат го „българският Петьофи“, защото превръща в поезия революционно-демократичните идеи. По време на Априлското въстание от 1876 година преминава Дунав начело на въстаническа чета и загива геройски.

Написал е 22 стихотворения, но въпреки това е считан за най-големият български поет.

Цигуларката Моника Ева Жеков, която има български корен, има участия на много от българските прояви. Този път тя изпя и една българска народна песен, която и публиката научи.

Тази година Българското национално самоуправление във Фелшъжолца празнува своята десетгодишнина – заяви Майор Адамне на откриването на изложбата, посветена на българското градинарство в собствения си дом.

Река Цеклаш

lítást is, amely a bolgárgartészet hagyatékát mutatja be.

Örülök annak, hogy eljutottam arra a földre, ahol több száz évvel ezelőtt a bolgárok letelepedtek. – mondta Bissierka Benisheva nagykövet asszony. Szándékom, hogy minden bolgár önkormányzattal együttműködjünk Magyarországon. De ami a legfontosabb számomra, hogy segítsük és tiszteljük azokat az embereket, akik régen telepedtek le és még mindig őrzik a bolgár szokásokat, ápolják a hagyományokat. A magyar-bolgár kapcsolatok nem mai keletűek. A tudományos világ úgy tartja, hogy a bolgárok és a magyarok távoli testvérek. Úgy vélik, hogy a régmúlt-

ban a magyar és bolgár törzsek több alkalommal ugyanazon törzsszövetség tagjai voltak. Az egymás érdekeit nem sértő kapcsolat ezer évnél is többre visszavezethető, sokkal inkább gazdasági, kereskedelmi volt – tette hozzá a három éves szolgálati ideje lejártával búcsúzó Botyo Sretenov tanácsos.

A szláv írásbeliség és a bolgár kultúra napját ünnepelték a Felsőzsolcán diaszpórában élő bolgárok, akik őrzik nemzetiségi mivoltukat és identitásukat.

Hriszto Botev a legnagyobb bolgár költő, az önálló bolgár irodalom megteremtőjének versét szavalta Falusi Adrienn. A "bolgár Petőfi"-nek nevezik, mert forradalmi-demokratikus eszméit

verseiben is hangoztatta. Az 1876. évi felkelés alkalmával egy emigráns szabadcsapat élén átkelt a Dunán, s hősi halált halt. Mindösszesen 22 verset írt, mégis a legnagyobb bolgár költőként tartják számon.

A bolgár gyökerekkel rendelkező Zsekov Éva Mónika hegedűművész már több bolgár rendezvényen is fellépett. Ez alkalommal a hegedűszo mellett bolgár népdal is felcsendült, melyet a közönség is megtanult.

Idén lesz tíz éves a Felsőzsolcai Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat – mondta Major Adámné elnök, az otthonában berendezett magánkiállításon, ahol a bolgár kertészet hagyatékát mutatja be.

Czéklyás Réka

„Родени свободни”

VIII Световна среща на българските медии
Букурещ 16-20 май

Осмата световна среща на българските медии се състоя от 16 до 20 май. Тази година представителите на българските медии се събраха в румънската столица. На откриването във Военния клуб в Букурещ присъства кметът на София Йорданка Фандъкова.

Представителите на печатни и електронни издания на българите по света обсъдиха проблеми на българските общности зад граница, опитаха се да съгласуват усилията си за въздействие върху българското обществено мнение, бизнеса и властта, за да бъдат създадени оптимални условия за работа на медийните центрове. Стана ясно, че много от медиите играят ролята на средища на българските общности зад граница и далеч надхвърлят ролята си на информатори.

На организирания от БТА и Асоциацията на българските медии по света форум се състояха срещи с представители на българския централен и регионален печат, с Асоциацията на телевизионните продуценти, с представители на радиожурналистиката в България и по света. Специално внимание бе обърнато на навлизането на новите технологии

и предизвикателствата, които те поставят пред журналистиката.

Интересни бяха и съпровождащите програми на срещата. В първия ден бе открита изложбата „Родени свободни”, която представи в новата румънска национална библиотека – само три седмици след отварянето ѝ – българският възрожденски печат. Изложбата е изготвена по архивите на Националната библиотека „Кирил и Методий” в София от големия български фотограф Иво Хаджимишев. Тя бе открита от двете директорки на националните библиотеки – проф. Боряна Христова и проф. Елена Тирзيمان, които изразиха надежда, че това ще бъде начало на едно добро сътрудничество, което ще бъде последвано от серия от такива изложби и други съвместни дейности. За значението и материалите на изложбата говори ректорът на Великотърновския университет Пламен Легкошуп. Кметът на София Йорданка Фандъкова изтъкна, че Букурещ е люлка на свободната българска журналистика и че тази изложба задава мотото на журналистическата среща тази година. На изложбата бяха представени основните български вестници, свързани с имената на Христо Ботев, Любен Каравелов, Стефан Стамболов, както и цялото

„Szabadnak születtek”

А Болгар Мэдиа VIII. Вилáгталáлкóзóя
Букарест, мájус 16-20

Идэн а болгáр мэдиá кéпвпсэлéи а ромán фóвáросбáн талáлкóзтáк. А букарести Катонáи Клóббáн мэгтáртóт мэгнйтóн рéшт вэт Jordánкá Fándóкóвá, Szóфиá фóпóлгáрмэстрé иs.

А вилáгон мэгжэлéнó болгáр нймóтáтóт éс елэктроникóс кiáдвáнйóк кéпвпсэлéи мэгвйтáтáк а хатáрон тóли болгáр кóзóсшэбэгк прóблémáйт, мэгпрóбáлтáк óсшэхáнгóлнi а болгáр кóзвэлéмэньрé, аз úзлэтi éлэтрé éс а хатáромрá вáлó рáхáтáс ирáнтi ерэфсзítéсéикéт, хóгý оптимáлис кóрúмлэнькéт тэрэмтсэньк а мэдиáкóзпóнтóк мункáжáхó. Кидэрúлт, хóгý а мэдиá жó рэсзé а хатáрон тóли

болгáр кóзóсшэбэгк кóзпóнтýя шэрэпэт жáттсзá, éс мэсшэ тóллéпик аз информáтори шэрэпúкéт.

А Болгар Тáвирати Ирóдá éс а Болгар Мэдиá Вилáгтáрсáсáгá áлтáл шэрэвэтт фóрумон а рэштвэвóк талáлкóзхáтáк а болгáр кóзпóнти éс регионáлис сáйтó, а Телéвизióс Продóцэрéк Szóвэвтсéгé éс а болгáриáи éс хатáрон тóли рáдиóс úсжáг-íрóк кéпвпсэлéицél.

А талáлкóзó кiсэрóпóгрáмжáи иs éрдéкэсéк вóлтáк. Аз éлсó нáпóн керúлт сóр а Szabadnak születtek című kiállítás megnyitójára, amely az újonnan megnyitott болгар национален библиотекар а болгáр úжжáсзúлэтéс-кóри сáйтóт мутáтá бé. А кiáллитáсáт а Сзэнт Сирилл éс Сзэнт

Метóд Нэмзети Кóнýtвár архивмá-нáк анягáбóл Iво Hадзsimiseв болгáр фотóмúвэш áллитóтá óсшэ. А мэгнйтóн бészéдéт мóндóт Боржáнá Hризтóвá éс Елена Тирзимáн, а кéт нэмзети кóнýtвár игáзгáтóжá, Pláмен Легкóсштуп, а Veliko Tírnóвóи Tudóмáньгéйтéм

БЦБО

разнообразие от възрожденски печат, представящо голямото разнообразие от теми, вълнували човека на XIX век.

Участниците в срещата имаха възможност да видят новия български игрален филм „Миграцията на паламуда“ на режисьора Людмил Димитров, който присъства на прожекцията и разказа за работата си по филма. Да се поддържа жив българският дух, да не изгъняват нишките между сънародниците ни, разпръснати в чужбина, да не изсъхват корените на българщината – това е символът-верую и до днес на всеки роден хъш, независимо от историческата епоха и географските ширини, където се е пръкнал, е заявил Христо Мутафчиев, който за съжаление не можа да присъства на срещата.

Една разходка из Букурещ с професор Лука Вълчов от местното българско дружество създава образа на румънската столица като свято историческо място за всеки българин. Тук се намира кафене „Капса“, където през 1876 се създава Българското централно благотворително общество. Тази среща на видни българи по-късно е наречена от Иван Вазов – също участник в нея – първи български парламент. В подкрепа на каузата на БЦБО дава своето име като

патрон Виктор Юго. Недалеч от кафенето се е намирало фотографското ателие на Карол фон Сатмари, където са били снимани много от видните български революционери. Тук е правена и последната снимка на Васил Левски от 1872 г. Някогашната българска черква, която е била иззета и е преминала под ръководството на румънската църква. А в градските гробища се намират гробниците на видни българи, за съжаление, в доста окаяно състояние. Булевард „Христо Ботев“ е един от централните артерии на града. Съпътстваща програма беше и представянето на България като туристическа дестинация пред румънски журналисти. Срещата бе изключително добре отразена в румънския печат.

Журналистическата гилдия готви за есента нова среща, на която да се направи опит да се възроди Съюза на журналистите в България, в рамките на който да бъдат включени и българите по света.

Българските медии в Унгария бяха представени от Андреа Генат и Светла Кьосева.

Срещата е осъществена с подкрепата на "Петрол", "ЧЕЗ България", Първа инвестиционна банка, АЕЦ "Козлодуй", "Оргакхим", „Димитър Маджаров“, "Уестърн Юнион", "Астра Зенека".

Българското централно благотворително общество е организация на български емигранти в Румъния. Създадена е в Букурещ на 10 юли 1876 г. и се явява продължение на Българското човеколюбиво настоятелство. Голяма роля за създаването му изиграва Владимир Йонин, който е бил пратеник на Славянските благотворителни комитети. Ръководството на обществото включва Киряк Цанков, Олимпи Панов, Иван Вазов и други. След общото събрание от 18-22 ноември 1876 обществото се обявява за създаване на независима българска държава с монархическа форма на управление. Обществото подпомага дейно пострадалите българи при Априлското въстание, както и набира доброволци за Сръбско-турската война от 1876 г. Използва вестникът на Христо Ботев "Нова България" с цел привличане на европейското внимание към проблемите на българите. След обявяването на Руско-турската война от 1877-1878, то обявява прекратяването на своята дейност.

rektora, valamint Jordanka Fandakova, Szófia főpolgármestere.

A találkozó résztvevőinek lehetőségük nyílt arra is, hogy megtekintsék Ljudmil Dimitrov új játékfilmjét *A makréla vándorlása* címmel. A bemutatón a rendező is részt vett, és a vetítés után mesélt a film készítésének körülményeiről.

Egy séta Luka Valcsov professzorral, a helyi bolgár egyesület tagjával segített képet alkotni a román fővárosról mint a bolgárok történelmileg fontos városáról. Itt található például a Capsa Kávéház, ahol 1876-ban megalakult a Bolgár Központi Jótékonyági Társaság, amelyhez eszmeiségét támogatva

Victor Hugo is a nevét adta. A kávéháztól nem messze található Szathmáry Károly fényképész műterme, ahol nagyon sok bolgár forradalmárról készült fényképfelvétel. Itt készült Vaszil Levszki utolsó fényképe is 1872-ben.

További kísérőprogram volt Bulgária turisztikai desztinációként való bemutatkozása román újságírók előtt.

Az újságíró-közösség öszel egy újabb találkozóra készül, amelyen a Bolgár Újságíró Szövetséget szeretnék újjáéleszteni, bevonva oda a határon túli bolgár médiát is.

A magyarországi bolgár médiát Genát Andrea és Kjoszeva Svetla képviselte a találkozón.

Изложба в Дебрецен

През месеца на българската култура в Дебрецен бе открита изложбата „Тиха светлина – Ангели“ на художника Андрей Янев.

Андрей Янев е роден в Бургас. Завършва Националната художествена галерия – специалност стенопис в класа на проф. Мито Гановски. Специализира художествен емайл при проф. Таласчук в Художествената академия „Вера Мухина“ – Санкт Петербург, Русия. Изложбата „Тиха светлина“ е реализирана с подкрепата на Министерството на културата на Република България

Kiállítás Debrecenben

A bolgár kultúra hónapjában nyitották meg Andrei Janev Csendes fény – Angyalok című kiállítását Debrecenben.

Andrei Janev Burgaszban született. A Nemzeti Művészeti Galérián végzett, falfestészet szakon, Mito Ganovszki professzornál. Művészeti zománcria szakosodott Talaszcsuk professzornál, a Vera Muhina Művészeti Akadémián, Szentpétervárott.

A Csendes fény című kiállítás a Bolgár Kulturális Minisztérium támogatásával valósult meg.

Кметът на Русе в Уйбуда

Кметът на Община Русе Пламен Стоилов и неговите заместници Даниела Шилкова и Страхил Карапчански участваха в Международна конференция на тема „Европейско културно наследство – мрежа за съхраняването на побратимените градове“ в Будапеща. Форумът се реализира по проект на побратимения с Община Русе 11-ти район на унгарската столица Уйбуда, подкрепен от програмата на Европейския съюз „Европа на гражданите“. Международната конференция беше открита от кмета на Уйбуда д-р Хофман Тамаш. Зам.-кметът по европейско развитие на Община Русе направи презентация на тема „Културното наследство като основа за подготовката на Русе за културна столица на Европа през 2019 г.“. Наред с град Русе, във форума участваха представители и на останалите партньори по проекта – градовете Трогир, Прага, Харкан и Охрид.

Rusze - Óbuda

Rusze város polgármestere Plamen Sztoilov és helyettesei, Daniela Szilkova és Sztrahil Karapcsanszki részt vettek az Európai Örökségvédelem – a testvérvárosok megőrzésének hálózata című nemzetközi konferencián Budapesten. A fórum Rusze testvérvárosa, Újbuda projektje keretében valósult meg, a Európa a Polgárokért program finanszírozásában. A nemzetközi konferenciát Dr. Hoffmann Tamás, Újbuda polgármestere nyitotta meg. Rusze európai fejlesztésért felelős polgármester-helyettese „A kulturális örökség mint Rusze felkészülésének alapja a 2019-es Európa Kulturális Fővárosa címre.”

Rusze városa mellett a további projekt-partnerek, Trogir, Prága, Harkány és Ohrid városának képviselői is részt vettek a fórumon.

Фестивал в XIII район

На 3 юни, неделя, самоуправленията на роми, българи, гърци, хървати, поляци, немци, арменци, румънци, русини, сърби и словаци се събраха за пореден път на традиционния фестивал на националностите в XIII район, който се проведе под егидата на кмета на района д-р Йозеф Тот, народен представител. Празникът започна с шествие на националностите и веднага след приветствието на заместник-кмета Гюла Борсеки се представиха арменците с техните народни песни и българите – с блок на танцовия състав „Янтра“. До вечерта се изредиха всички малцинства, а денят завърши с танцова къща на гръцкия оркестър „Фанари“. По време на фестивала бяха представени туристическите забележителности на отделните държави, не мина и без гастрономическа изложба и дегустация на националните специалитети.

Fesztivál a XIII. kerületben

Június 3-án, vasárnap a már hagyománynak számító nemzetek fesztiválján újra összegyűltek a roma, a bolgár, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a román, a ruszin, a szerb és a szlovák kisebbség képviselői a XIII. kerületben azon a fesztiválon, amely a kerület polgármestere, dr. Tóth József védnöksége alatt került megrendezésre. Az ünnepség a nemzetiségek felvonulásával kezdődött, amit az alpolgármester, Borszéki Gyula köszöntője követett. Ezután az örmények bemutatkozását láhattuk, majd a bolgárok következtek a Jantra Néptáncegyüttes műsorával. Minden nemzetiség bemutatkozott a délután folyamán, az estet a görög Fanari zenekar táncháza zárta. A fesztivál ideje alatt megtekinthetőek voltak a különböző államok turisztikai látványosságai és persze a gasztronómiai bemutatóra és ételkóstolóra is sor került.

Музиката не познава граници

През ноември 2011 г. Българското самоуправление в Дунакеси започна поредица от концерти под горния надслов. Най-напред организира обща вечер съвместно с Немското самоуправление, а на 30 май заедно с арменското самоуправление покани приятелите на музиката на концерт в Основно училище Лайош Бардош.

Гостите бяха приветствани от директорката на училището Силади Ференце, след което Габор Киров, председател на българското самоуправление, представи концертиращите музиканти. Флейтистката Росица Бояджиева е възпитаничка на Пловдивската музикална академия. Свирила е в симфоничния оркестър на родния си град Добрич, а едновременно с това започва да изгражда и личната си кариера. От миналата година е солистка на виенската Sinfonietta del'Arte и непрекъснато я канят да изнася концерти от произведения на съвременни композитори в много европейски страни. Неин партньор на концерта беше тубистът Николай Темнисков, с когото са създали формация ДУО. В програмата прозвуча и дуетът на Росини за флейта и туба. С виртуозността си превзе сърцата на публиката и цигуларят Гергей Дьорфи, който е завършил

Музикалната академия Ференц Лист в Будапеща и има много успешни концерти в страната и в чужбина. На концертите си свири собствени композиции, някои от тях бяха изпълнени солово, а други в дует с Росица Бояджиева. Той представи известната Кошутова песен в собствен аранжирмент, а заедно с Темниском и Бояджиева изсвириха „Зимата“ от Четирите годишни времена на Вивалди. На концерта прозвучаха и произведения на български композитори, изпълнени в дует или в трио.

Другият участник във вечерта Виктория Аведикян бе представена от председателя на арменското самоуправление Дьорд Шойомвари. Тя е завършила музика и филология в Мишколцкия университет. Канят е постоянно на прояви на националното самоуправление, както със солови изпълнения, така и с музикални формации. През 2010 основава състава „Комитас“, който изпълнява арменски народни песни. Втората ѝ плоча е заисана в Аржентина, където с голям успех изпълнява ролята на Йорже от операта „Хари Янош“ на Золтан Кодай. Наред с изпълнителската си дейност, тя преподава пеене. На концерта се представи с арменски църковни песнопения и избрани

народни песни от колекцията на арменския монах Комитас. Прозвуча и песента „Изгнаници“, посветена на нелеката съдба на арменския народ.

След концерта директорката на училище Бардош Хорватне Сентлелеку Каталин изказа благодарност за високото майсторство на изпълнителите, създали трайна наслада за присъстващите.

Ицван М. Катона
Снимки на автора
www.dunakanyarregio.hu

A zene nem ismer határokat

A fenti nemes gondolat jegyében indított útra koncertsorozatot 2011 novemberében a Dunakeszi Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat. Először a helyi Német Nemzetiségi Önkormányzattal közösen rendeztek emlékezetes estet, május 30-án pedig az Örmény Nemzetiségi Önkormányzattal összefogva hívták a zenebarátokat hangversenyre a Bárdos Lajos Általános Iskolába. A megjelenteket Szilágyi Ferencné igazgatóhelyettes köszöntötte, majd Киров Габор, a bolgár önkormányzat

elnöke mutatta be a fellépő művészeket. Roszica Bojadzsieva fuvolaművész a plovdivi zeneművészeti főiskolán szerzett diplomát. A múlt évtől szólísta a Bécsben működő Sinfonietta del'Arte együttesnek, emellett Európa számos országába kap folyamatosan felkérést kortárs zeneszerzők műveinek bemutatására. A koncerten partnere volt Nikolaj Temniszkov tubaművész, akivel közösen hozták létre a DUO elnevezésű formációt. Virtuóz hangszerjátékával bővölte el a közönséget Györffy Gergely hegedűművész, aki a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végzett, és számtalan sikeres fellépést tudhat maga mögött idehaza és külföldön egyaránt. Halhattunk még a koncerten duóban és trióban klasszikus és kortárs bolgár komponisták műveit is. Az est emlékezetes szereplője volt még Avedikian Viktória örmény származású

énekművész, akit előljáróban Sólyomvári György, az örmény nemzetiségi önkormányzat elnöke mutatott be. A művésznő bölcsész- és énekművészeti tanulmányait a miskolci egyetemen végezte. 2010-ben megalapította a Komitasz Együttest és örmény népdalokat adnak elő. A koncerten ez alkalommal örmény egyházi énekeket és Komitasz örmény szerzetes, zenepedagógus gyűjtéséből válogatott népdalokat mutatott be. Emellett halhattuk az örmény nép hányatott sorsát felidéző Száműzöttek dalát is.

A koncertet követően Horváthné Szentléleki Katalin, a Bárdos iskola igazgatóasszonya mondott köszönetet a színvonalas, maradandó művészi élményt nyújtó előadásért.

Katona M. István
A szerző felvételei

Една година в детската градина

Броят на децата в детската градина беше траен през цялата година – 28, въпреки че имаше движение – две деца си заминаха за България, две нови се записаха.

Вече четвърта година участваме в проект по Програма Коменски. От 2011 работим по проекта е „Нека

слънцето при нас да влезе!”

Наши партньори в проекта на Коменски са България, Турция и Австрия. Една от целите ни е да разработим система за контакти между детската градина, семейството и местната общност. Общата ни дейност с родителите ни предоставя все повече възможности: българска танцова къща, следобедни игри, ден на майката, ден на Европа, ден на Кирил и Методий, екскурзии, есенно-зимни и пролетни празници по разбираем за децата начин.

Една от главните ни възпитателни задачи е да създадем общи преживявания за децата. Новост беше българската седмица, която организирахме заедно с родителите по случай празника на Баба Марта: Имаше два открити дни и за наша най-голяма радост много родители се отзоваха. По случай Деня на Земята садихме цветя заедно с родителите. Взехме участие в празника на Кирил и Методий, на който изнесохме кратка програма с песни и танци. Закрихме богатата на събития година с програма, на която се сбогувахме с децата от голямата група.

*Габриела Егерварине
ръководител на ДГ*

Халастелек

Първи път тази година Българското училище за роден език имаше група, чиито занимания бяха извън Будапеща. Шест деца усъвършенстваха знанията си по български език в Халастелек: редовно посещаваха занятията с учителката Мария Стоилова и напреднаха извънредно много в усвояването на родния език.

Подтикнаго от положителните резултати училището има намерение да открие група и за по-малките. От учебната 2012-2013 г. ще действа и група за първи клас (начален курс), за която вече се извършват записвания. Завършването на учебната година приключи с тържество, на което присъстваха и родителите.

Óvodában egész évben

Az óvodába járó gyermekek létszáma tartósan 28 fő volt egész évben.

4. éve veszünk részt a Comenius projektben: 2011-ben új projektünk címe: „Engedd be a napfényt!” A Comenius projektben résztvevő partnerek – Bulgária, Törökország, Ausztria – egyik célja, hogy összetett kapcsolatrendszer fejlesszen ki az óvoda, a családok, és a helyi közösségek között. Feladatunk, hogy a gyermekeket segítsük fejlődésében, a beilleszkedésben. Ehhez szükséges a családokkal való szoros kapcsolat. A szülőkkel tervezett közös tevékenységeink erre egyre több alkalmat teremtenek: pl.: bolgár táncház, játszó-

déutánok, Anyák napja, Európa Nap, Cirill és Metód napja, kirándulások, őszi, téli, tavaszi ünnepkör óvodásoknak is érthető ünnepe tartalma.

A közösségi nevelésünk egyik fő feladata, hogy a gyermekeket közös élményekhez juttassuk. Idén két napig nyílt napot tartottunk. Örömmel nagyon sok érdeklődő szülő jött el. A témához kapcsolódó ünnepeink közül a föld napján szülőkkel virágokat ültettünk. Idén mi is részt vettünk Cirill és Metód ünnepén, ahol rövid énekes-táncos műsort adtunk elő. Programokban gazdag évünket évzáró műsorral zártuk, ahol a nagycsoportosokat is búcsúztattuk.

*Egerváriné Gabriella
óvodavezető*

Ez a tanév is véget ért!

A Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola tanulói a tanévzáró ünnepségen elénekelték a *Hol van Bulgária* című dalt. Az ünnepséget a harkányi katonai temetőben tartották. Itt temették el a II. világháborúban elhunyt bolgár katonákat. A tanulók egy perces néma csenddel rótták le tiszteletüket a háborús hősök előtt, majd megkapták a bizonyítványukat. A Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola egy sikeres tanéven van túl. Közel 60 diák járt az iskolába, 7 csoportban. Az iskola programját, a tanulók létszámát és az iskola felszereltségét a Bolgár Oktatási Minisztérium is értékelte, így felvette

Хей, свърши се таз година!

Учениците от Българското училище за роден език изляха песента „Де е България“ на тържеството, посветено на завършването на учебната година, което се състоя във военния мемориал Харкан. Там са погребани загиналите по време на Втората световна война български воители. Учениците почетоха с едноминутно мълчание паметта на героите. Тук бяха раздадени и свидетелствата за завършен клас. Българското училище за роден език приключи една успешна учебна година. То бе посещавано от близо 60 деца, разпределени в 7 групи. Програмата на училището, броят на децата, материалната база бяха оценени от българското Министерство на образованието, младежта и науката и то бе включено в списъка на МОМН за официално признати български училища зад граница. Това е признание за училището, което много задължава.

През учебната година бе избран Родителски съвет, който подпомага работата на училището и подпомага контактите между учители, родители и ученици. Непрекъснато се разширява и подобрява материалната база на училището, което има своя библиотека, компютърна зала и необходимите учебно-технически средства. Учителите участват в квалификационни курсове в български висши учебни заведения.

В последната седмица на август ще бъде организирана лятна занималня, чиято задача е не само да бъде в помощ на родителите, а да опресни и задълбочи знанията по български език чрез различни занимания. През септември първокласниците ще държат в ръце и първият български буквар, издаден в Унгария, специално за нуждите на училището.

Българското училище за роден език записва ученици за следващата учебна година. За условията и възможностите може да се интересувате на телефоните на Българското републиканско самоуправление.

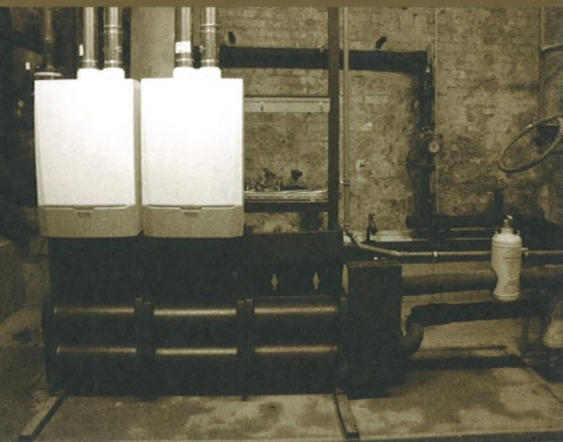
аз iskolát a határon túl hivatalosan elismert bolgár iskolák listájára, amelyek normatív állami támogatást kapnak. Ez fontos elismerés az iskola számára. A tanév során megválasztottuk a szü-

lői munkaközösséget, amely segíti az iskola működését és a tanárok, szülők és tanulók szoros kapcsolattartását. Folyamatosan bővül és javul az iskola anyagi bázisa, amely saját könyvtárral és számítástechnikai teremmel is rendelkezik. A tanárok továbbképzéseken vesznek részt bolgár felsőoktatási intézményekben. Augusztus utolsó hetében nyári napközis tábor lesz, amely nemcsak a szülőknek segít, hanem a diákok bolgárnyelv-tudását is felfrissíti és elmélyíti. Szeptemberben az első osztályosok olyan bolgár ábécéskönyvet tarthatnak majd a kezükben, amely megfelel

az iskola speciális szükségleteinek. Szeretettel várjuk a beiratkozni vágyókat a Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskolába. A beiratkozás feltételeiről a Bolgár Országos Önkormányzatnál érdeklőhetnek.

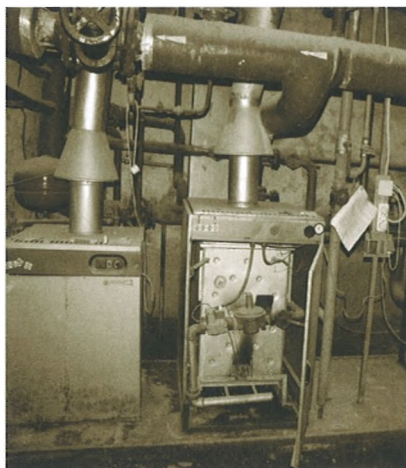

Нови казани на ул. Байза

През май Българското републиканско самоуправление приключи един голям проект. В сградата на ул. Байза 44 бе изграден нов и модерен отоплителен център, бяха сменени остарелите, повече от 20-годишни казани и на мястото на стария и опасен комин бе изграден топлоизолирана и затворена система на проветряване. Благодарение на изработените по най-модерни технологии кондензационни казани разходите за отопление на сградата ще намалят до 30% през зимните месеци, а освен това новият газов часовник, който е свързан с икономичната отоплителна система също има по-ниска месечна тарифа. За една година това ще донесе спестявания от 2 милиона форинта за БРС. Осъществяването на проекта бе от

жизнено значение, тъй като разходите за отопление от близо 5 милиона форинта годишно заплашваха самото функциониране на самоуправлението и неговите институции (детска градина, училище, библиотека). Осъвременяването на отоплителната система се осъществи с бюджет от 12 милиона форинта, от които 8 бяха осигурени от фонда „подкрепа на малцинствената политика“ на заместник-държавния секретар при Министерството на държавната администрация Чаба Латорцаи. Останалата част от сумата бе допълнена от Столичното българско самоуправление и от Българското самоуправление в Уйпеща.

Új kazánok a Bajza utcai épületben

A Bolgár Országos Önkormányzat egy nagy projektet fejezett be májusban. A Bajza utca 44. szám alatti épületben ki lett építve egy új korszerű hőközpont, ki lettek cserélve a több mint 20 éves elavult gázkazánok és a régi életveszélyes kémény helyett fel lett építve egy zárt hőszigetelt kéményrendszer. A legmodernebb technológiával készült Remeha kondenzációs kazánok segítségével az épületben a fűtés költsége akár 30%-kal is csökkenhet a téli hónapokban, valamint az új takarékos rendszerhez szükséges kisebb teljesítményű gázóra havi alapdíja is lényegesen kevesebb lesz. Ez éves szinten összesen mintegy 2.000.000,-Ft megtakarítást eredményezhet az Önkormányzatnak.

A fenti projekt megvalósítása létkérdés volt, hiszen az évi közel 5.000.000,-Ft-os fűtési költség veszélyeztette az épület és intézményeink (óvoda, nyelvoktató iskola, könyvtár) működtetését. A fűtéskorszerűsítés közel 12 millió forintba került, ebből 8 millió forintot tett ki dr. Latorczai Csaba KIM helyettes államtitkár által a „kisebbségpolitikai tevékenység támogatása” című fejezet terhére nyújtott egyedi támogatás, emellett a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és az Újpesti Bolgár Önkormányzat is támogatta a projektet.

Вампирски гробове в България

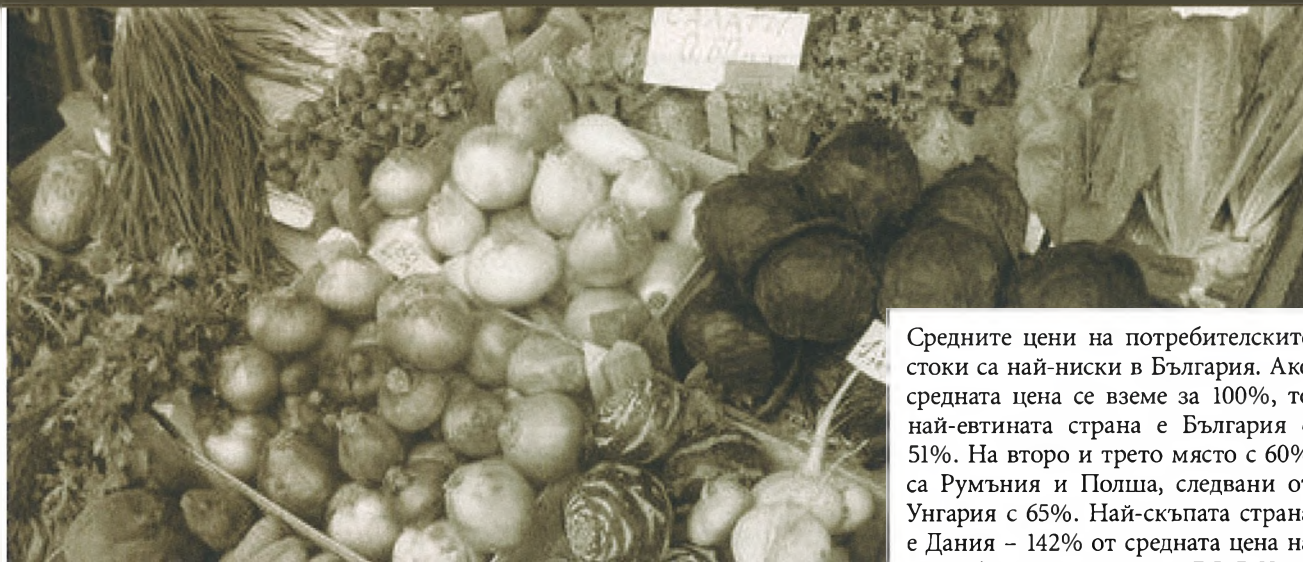

Ако за някого се е смятало, че би могъл да вампиряса и нощем да броди не само като призрак, а и да пие кръвта на живите, при погребение тялото му е било прободано с копие. И това не е част от роман, а действителна практика само преди няколко века. Това доказват и археологическите данни, открити неотдавна в България. В гърдите на живелите преди 700 години мъже са били намерени забити железни пръчки. Според Божидар Димитров, директор на Националния исторически музей, мъртъвците са били многократно прободени в корема и в гърдите, за да попречат на вампиряването им. Този обичай бил разпространен по цялата територия на средновековна България, досега са открити над сто гроба на вампири.

Vámpírsírok Bulgáriában

Akíról azt gondolták, poraiból feltámadva visszajárhat majd, hogy éjszakánként ne csak kísértsen, de vérszívóként támadjon az élőkre, annak gyalázták meg holttestét. Mindez nagyon is valóságos gyakorlat volt néhány száz éve. Ezt bizonyítják azok a leletek, amelyekre nemrégiben bukkantak Bulgáriában. A hétszáz éve élt férfiak mellkasából vaspálca állt ki. Mint Bozsider Dimitrov, a bolgár Nemzeti Történelmi Múzeum igazgatója elmondta, az elhunytakat többször hasba és mellkasba szúrták, hogy megakadályozzák vámpírrá válásukat. Ez a szokás a középkori Bulgária egész területén elterjedt, az országban eddig több mint száz középkori vámpírsírt tártak fel.

Европейските цени

Средните цени на потребителските стоки са най-ниски в България. Ако средната цена се вземе за 100%, то най-евтината страна е България с 51%. На второ и трето място с 60% са Румъния и Полша, следвани от Унгария с 65%. Най-скъпата страна е Дания – 142% от средната цена на потребителските стоки в ЕС. В Унгария цените на енергията и личните автомобили са близки до средната европейска цена.

В отделните категории хранителните стоки и неалкохолните напитки са най-евтини в България – 67%. На второ място е Румъния – 68%, а на трето място е Полша с 69%. На четвърто място са Унгария и Словакия с по 83%. Най-скъпото място в тази категория е Дания – 136%. Алкохолните напитки и тютюневите произведения по данни на Евростат през миналата година най-евтина е била Унгария – 63%, изпреварвайки България – 64%, Румъния – 66% и Полша – 73%. Най-скъпата държава в тази категория е Ирландия – 163%.

Потребителски цени в страните на Европейския съюз:

Средна цена за ЕС	100
България	51
Полша	60
Румъния	60
Унгария	64
Словакия	72
Чехия	77
Словения	84
Гърция	95
Германия	103
Австрия	107
Белгия	112
Дания	142

EU-s árak

A fogyasztói árak uniós átlagát száz százaléknak alapul véve a legolcsóbb ország Bulgária 51 százalékkal. A második és a harmadik helyen 60 százalékkal Lengyelország és Románia áll, majd Magyarország következik 64 százalékkal. A legdrágább Dánia volt 142 százalékkal a fogyasztói árak szintje alapján. Magyarországon a fogyasztói energiaárak és a személygépjárművek árai közelítenek az uniós átlaghoz.

A kategóriákat tekintve az élelmiszerek és nem alkoholos ita-lok Bulgáriában a legolcsóbbak 67 százalékkal a 100 százalékos átlaghoz képest. A második helyen Románia (68 százalék), a harmadik helyen Lengyelország

található (69 százalékkal). A negyedik helyen Magyarország és Szlovákia volt egyaránt 83 százalékkal. A legdrágább hely a kategóriában Dánia volt 136 százalékkal. Az alkoholos italok és dohánytermékek tekintetében a legolcsóbb Magyarország volt tavaly az Eurostat adatai szerint 63 százalékkal, megelőzve Bulgáriát (64 százalék), Romániát (66 százalék) és Lengyelországot (73 százalék). A legdrágább a kategóriában Írország lett 163 százalékkal.

Fogyasztói árak összehasonlítása az EU tagországaiiban

Bulgária	51
Lengyelország	60
Románia	60
Magyarország	64
Szlovákia	72
Csehország	77
Szlovénia	84
Görögország	95
Németország	103
Ausztria	107
Belgium	112
Dánia	142

Горещници и Илинден 15, 16, 17 и 20 юли

Основният поминък на българския народ било земеделието. Чрез земеделието по-голяма част от населението изкарвало своята прехрана. То е важно и за скотовъдството, тъй като без продуктите на земеделеца няма скотовъдство. Ако няма ярма, в животновъдството настъпва криза.

Случва се понякога реколтата да бъде сполетяна от природни бедствия като суша, киша, градушка и други. Тъй като българинът е суверен, той вярва, че всички тези нещастия ги изпраща небето, т. е. Бог. Това суеверие намира израз в думите „Бог дал, Бог взел“.

За да умилостивят Бога или природните стихии, хората са им посветили празници. Такива са и горещниците, които се празнуват на 15, 16, и 17 юли.

Вярва се, че това са най-горещите дни в годината. Тяхното честване е свързано с борбата с градушки-

те. Това природно бедствие нанася големи щети на селскостопанската реколта. Последниците от градушката са непредсказуеми. Унищожаването на реколтата в повечето случаи води до глад.

Тези летни празници са характерни за всички български региони. В различните краища на България празниците имат разнообразни названия. В северните части на страната те са известни под името Чурлига, Пърлига и Марига.

В Северна България особено се тачи Св. Марина. Денят на тази светица се чества на 17 юли. Той съвпада с последния ден от тъй наречените горещници. Поради това тя е наричана Марина огнена. Според народните вярвания тя е покровителка на градушките. Поради това светицата може да бъде отнесена към групата на светците градушкари: Св. Герман, Св. Вартоломей, Св. Елисей и Св. Илия.

Към празниците на гореспоменатите светци може да се прибави и празникът Видовден.

Горещниците са празници, разпространени и в Южна България. Там те се наричат Люта, Чурута (Чюрука) и Опалена Мария. Там хората почитат седмицата от 15 юли до 20 юли и я наричат Запалена, Опалена неделя. В Пиринския край е известна и като Гръмна неделя.

Българите, живеещи в Македония, също тачат тези празници. В областта на Охрид, Битоля и Велес те са известни като Блъсънци, Германовци, Чруци или Чуречи.

На всички празници, посветени на светци покровители на градушките, гръмотевиците и пожарите, се спазва строги забрани. Горещниците, които принадлежат към тази група, не правят изключение. През тези три дни (15, 16, и 17 юли) не се извършва никаква селскостопанска дейност, т.е. не се работи на полето. Освен това забраната важи и за къщната (домашна) работа. Не трябва да се пере и мие. Поради страх от пожар домашните не палят огън и не поддържат огнището. През този период не се пече и хляб. Ако някой наруши забраната – градушка или пожар ще унищожи реколтата. Тази вяра е била дълбоко вкоренена в душата на селянина. Обикновенените хора осъзнавали, че природата е по-силна от тях, затова тачели празниците и спазвали стриктно забраните.

Празниците са съпроводени с молитви за дъжд, но понякога се случва да се прави молебен и за суша. Това се случва, когато годината е кишава.

В някои райони на страната – вечерта на 15 юли, т.е. на първия от трите празнични дни, се гаси огънят от всички огнища. Това се прави с цел да се предпазят хората и техния имот от пожари. Огънят в домашното огнище се подновява вечерта на третия и последен горещник (17 юли). Подновяването на домашния огън е съпроводено със специален обред. Вечерта на 17 юли се пали един общ огън наречен нов, жив или млад огън. От него всяко домакинство подновява огъня в своето огнище.

Голяма Богородица

При повечето празници от българския празничен календар се извършва ритуално гадание. Горещниците не правят изключение. Тези предсказания са свързани с времето. Правят се прогнози за времето през януари, февруари и март. Всеки ден отговаря на един от споменатите месеци: 15 юли - на януари, 16 - на февруари, 17 - на март.

В някои краища на страната се извършва и ритуално къпане на болни и здрави хора в лековити води. Цикълът на летните празници, свързани с предпазване от градушка и гръм, завършва с деня на св. Пророк Илия - Илинден, който се чества на 20 юли. В представите на хората св. Илия е повелител на мълниите. Той препуска с огнена колесница по небето. Според народните вярвания огнената колесница на св. Илия е теглена от четири или шест коня. Докато кара своята колесница, той хвърля огнени стрели срещу ламите.

В образа на св. пророк Илия намират отражения остатъци от езическите култове. Народът отъждествява светеца със старите езически богове - Тангра и Перун. На този празник се прави курбан. Обикновено се коли най-старият петел.

Илинден спада към групата на еснафските празници. Той се почита от задругата на кожарите, самарджиите, кожухарите и керемидарите. На този ден се устройват селските сборове. Както при Горещниците, така и на Илинден не се работи. Тази забрана е валидна и за полската, и за домашната работа. Целта на тези забрани е една - предпазване от природни бедствия и катаклизми като суша, градушки и други.

Българинът е изпитвал страх от природата и в същото време я е боготворял. Знаел, че природата винаги си отмъщава на тези, които посягат да я унищожат. И за да умилостиви природата, българинът ѝ посвещава празници и принася жертви за укротяване на природните стихии.

Християнският празник Успение Богородично е посветен на вечното заспиване, на смъртта на Божията Майка. Когато на 64-годишна възраст Богородица се модела в Елеонската планина, при нея се спуснал Архангел Гавраил с палмова клонка в ръка и ѝ възвестил, че след три дни духът ѝ ще се пресели в царството небесно. Божията Майка приела с радост вестта и си пожелала да види още веднъж преди смъртта си Светите апостоли. Желанието ѝ се сбъднало и на третия ден ангелите слезли да вземат душата ѝ. Богородица била погребана в пещера до Гетсиманската градина. На третия ден след кончината ѝ гробницата останала празна, тъй като светицата възкръснала.

Българите наричат празника "Голяма Богородица" или "Голяма чърква" (в Родопите). Той се отбелязва навсякъде с тържествена църковна литургия. След службата жените си раздават "богородични пити" за здраве. Често на този ден се правят сборове, на които пристигат гости от съседните села. Сборовете се свикват в селищата, където Св. Богородица е патрон

на местната черква. Селяните купуват с общи пари животно, което колят за курбан.

Във всички български краища Св. Богородица е почитана като покровителка на майчинството, брака и семейството. Вярва се, че светицата помага на бездетни съпрузи да се сдобият с рожба. Ето защо на нейния празник всяка млада булка или невеста без деца отива да положи дар пред иконата на светицата. Често жените закачат на иконата вотиви - малки метални изображения на бременна жена или пеленаче, с надеждата за скорошно забременяване и раждане.

По аналогичен начин жените отбелязват и празника "Малка Богородица" (Рождеството на Пресветата Богородица) на 8 септември. Народната традиция често забранява на домакините да сноват и да тъчат, да плетат и да шият между Голяма и Малка Богородица. Това се спазва за здраве на домохозяйството. В християнската религия Мадоната или Божията Майка е носителка на божественото женско начало, възплъщавано в епохата на езичеството от Великата богиня майка на земята.

Как гъсеничката се събуди или как се раждат пеперуди

В едно утро лятно със слънчице златно гъсеничката отвори очи, погъделичкана от ярките лъчи. Прозя се, протегна се и си рече:

– Ммм, време за разходка е вече. Ще тръгна полечка по тази пътечка, пък дано най-накрая се запозная с някой, с когото да си играя!

– Скучно е да бъдеш сам в този свят голям –

– Гледай колко сме модерни – ален, на точки черни.

Бяхме с другите калинки в школата за балеринки. Ще завършим този танц с пирует и реверанс...

– А пък ти си без червена пелеринка... И си тромава за балеринка... И изобщо, не си за нас. На добър час! Вървяла гъсеничката, вървяла, вър-

познава и признава добрия музикант!

– Ох, забръмча ми главата! – гъсеничката се свила в тревата.

– Нали! Нали!?

– Дори ме боли...

– Я си върви по пътя тогава! От теб ни звезда, нито публика става!

Вървяла гъсеничката, вървяла, вървяла... Зад тревите надзъртала и си пяла, додето внезапно спряла. Защо ли? Съзряла да жужи над цветята златна девойка с гърненце в ръката. Към нея приближила с усмивка мила:

– Аз съм гъсеничка. А вие, простете, коя сте, кажете?

– Хей, пчелици-сестрици, елате на сам! Тази малка госпожица няма ли срам? Представете си, коя съм, ме пита! Нима не си чувала за медена пита?

– Жу-жу-жин, жу-жу-жин, кой лети под свода син?

Ние, златните пчелички със работните ръчички.

Виж, от билки и цветенца собираме пращец в гърненца, после си варим в пчелина мед за цялата година.

Жу-жу-жин, жу-жу-жин, идвай в нашия пчелин – ще научиш тук подред как се прави сладък мед!

– Но аз не мога да летя, а само бавничко гълзя. Как да събера пращец? Как да си варя медец?

– Че ти нищо не умееш! За какво живееш? Поне да беше красива, че златна рокля да ти отива...

Вървяла гъсеничката, вървяла, вървяла... Зад тревите надзъртала и си пяла, додето луната изгряла. И тогава внезапно съзряла в мрака, сред хрусталака, току пред нея, едно топло фенерче да грее. И пак приближила с усмивка мила:

– Аз съм гъсеничка. А вие, простете, коя сте, кажете?

– Аз съм светулка - блицук, блицук... В тъмното светя ту там, ту тук.

Скитам на воля в гори, в села...

Аз съм фенерче с крила - ла-ла-ла!

Лунна трошица в гъстия мрак – смело летя на зиг-заг...

Дзак!

със приятели мечтая аз да си играя...

Вървяла гъсеничката, вървяла, вървяла... Зад тревите надзъртала и си пяла, додето внезапно спряла. Защо ли? Съзряла три буболечета с червени елечета. Към тях приближила с усмивка мила.

– Привет, буболечета с червени елечета! Аз съм гъсеничка. А вие, простете, кои сте, кажете?

– Ние сме красивите калинки. И това не са елечета, а пелеринки!

вяла... Зад тревите надзъртала и си пяла, додето внезапно спряла. Защо ли? Съзряла на близкия друм един момък, който вдигал ужасен шум! Натам приближила с усмивка мила.

– Аз съм гъсеничка. А вие, простете, кой сте, кажете? И защо вдигате такава врява?

– Малката, нещо ти става! Не различаващ рок от гълчава! Бжжж! Бжжж!

– Рокпевецът Бръмбаран е прочут от Рим до Кан, защото всеки уважава,

На кого приличам?

- Искаш ли със мен да си играеш?
 - Ако се научиш да сияеш.
 - Ще ми покажеш ли как се сияе?
 - О, голям майсторлък това е! Но е нужен талант, то се знае...
 Тогава гъсеничката се сви в мрака и заплака - беше невзрачна наглед, не умееше да играе балет, от рок не разбираше, мед не събираше... Не умееше и да свети в нивите лете. И изобщо, защо ли се е родила само с едната си усмивка мила?
 - Да можеш поне хубавица да стана... А то - нищо и никаква дебелана! Кой ще дружи с такава буба безполезна? О, ще ми се от света да изчезна!
 И плакала, плакала сред тежки въздишки, а от сълзите ѝ ставали нишки, които я увили като одеяло в едно пашкулче топло и бяло. Накрая, от плач изнемощяла, гъсеничката заспала.
 Но призори се разбудила от странен звук. Някой чукал по пашкулчето: чук-чук-чук!
 - Чук-чук-чук! Ама че сънливи пеперуди - и гръм не може да ги събуди! Я да изсвирия една ръченица за спящата хубавица!

- Цигу-мигу, цигу-миг,
 аз съм цигулар велик.
 Ставай, миличка, от сън,
 че е утро вече въвн!
 Цигу-мигу, цигу-миг,
 идва твоят звезден миг!

- Благодаря, маестро, но сте сбъркали адреса - мене никой в гората не ме хареса.
 - Но погледни се - та ти си прекрасна! Я излижай от тази хралупа тясна! Изправи главата, разпери крилата - като тебе втора няма във гората!
 И щурецът продължил да свири, додето от поляни и баири дотичали всички: пчелички-сестрички, калинки-балеринки, Бръмбаран и светулката да видят кого Щурчо възпява с цигулката.
 А малката гъсеничка не можела да се начуди - мислела, че само в приказките гъсеничките се превръщат в пеперуди. Размахвала щастливо крилата, рисувани сякаш с бои от дъгата, и на всички простила, защото си била още с предишната усмивка мила. И предишната песничка своя запяла, и танцувала, цялата засияла...

- Скучно е да бъдеш сам
 в този свят голям.
 С вас, приятели, мечтая
 аз да си играя...

И аз там бях, смях се, пях, играх... И нещичко разбрах: ако срещнеш на някоя крива пътечка нищо и никаква буболечка, не я подминавай, не я натъжавай, че може би тя в сърцето си крие една пеперудена цветна магия!

Мая Дългъчева

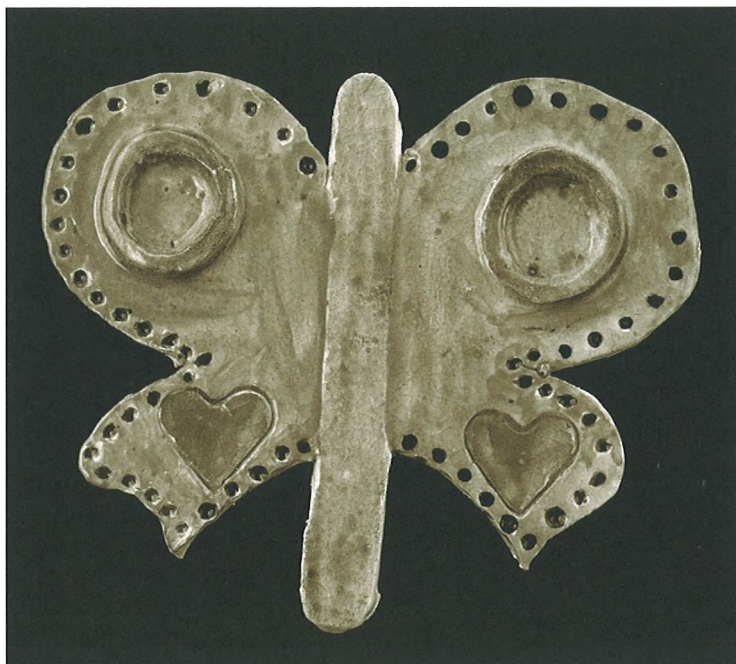
Ако пия своето мляко,
 без да ме подсеща някой,
 ако в шепата се прозявам,
 ако в касичка спестявам,
 за да мога да си купя
 нов аквариум със гупи,
 ако с гостите на татко
 поседя съвсем закратко,
 а накрая ги изпратя
 с „Питат ли ме дей зората“,
 ако всичко искам с „моля“,
 а не се налагам с воля,
 ако книжките опазвам... -
 то тогава мама казва,
 че на нея съм приличал!

Но в калта ако съм тичал
 и съм вир-вода до кости,
 ако скитал съм по гости,
 дето черпят до насита
 с кока-коли, с малебита,
 ако глупост съм изръсил,
 ако зяпна с пръст в носа си,
 ако семки въъщи лющя,
 ако гущера си пушам
 върху кухненската маса... -
 съм приличал на баща си!

На кое да вярвам - ха де?

Снощи пък преспях у дядо
 и дочух как баба каза:
 ”Внукът ни на тебе мяза.
 Де що има лампи - светнал...
 Целият на теб се метнал!”

Виктор Самуилов

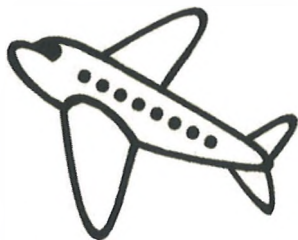

Будапеща София с България Ер

Националният въздушен превозвач България Ер пуска нова линия полети, които ще се движат по направление София – Будапеща, сочат неофициални данни от сайта на самолетната компания. Полетите стартират от 2 юли (понеделник).

Очаква се до края на лятото линията да бъде редовна, с полети към унгарската столица всеки понеделник, сряда и петък.

Цените на билетите започват от 255 лв. за пътуване в двете посоки. Средната цена на билета в едната посока е 121 лв., като включва летищни такси, багаж и кетъринг в самолета. От България Ер вероятно ще се опитат да конкурират нискобюджетния въздушен превозвач WizzAir, който организира полети до Будапеща всеки вторник и четвъртък от седмицата. След фалита на унгарския авиопревозвач Malev близо 2 месеца нямаше полети между София и Будапеща.

Budapest-Szófia a Bulgaria Airrel

A bolgár nemzeti légitársaság új járatokat indít a Szófia-Budapest útvonalon a légitársaság weboldalán olvasható nem hivatalos információ szerint. A járatok július 2-án indulnak, és a nyár végéig rendszeresé válnak, hétfői, szerdai és pénteki napokon fognak járni. A jegyárak oda-vissza 255 levától kezdődnek majd, egy irányban 121 leva lesz az átlagár. A Bulgaria Air ezzel a WizzAir légitársasággal szeretne konkurálni.

Яйцето на Плевнелиев - №3 най- странен подарък за папата

Гигантското 200-килограмово яйце, което президентът Росен Плевнелиев подари на папа Бенедикт XVI на 24 май, е сред най-странните подаръци, които понтифът някога е получавал. Нещо повече - то е на трето място в челната десетка, пише сайтът Romereports.com. Начело е дар от 20 галона бира от немски епископ за 80-ия рожден ден на главата на Римокатолическата църква. Вторият най-особняшки подарък е от принц Чарлз - сервиз от 12 десерт-

ни чинийки. Следващите в класацията са: кормило от ферари от президента на компанията, айпод с мексиканска музика от една мексиканска телевизия, дискове с кьнтри от Джордж Буш. На 7-о място се нареждат множеството концерти - оказва се, че държавници и богаташи се надпреварват да наемат звезди, за да пеят за папата. Сред чудатите подаръци са най-малката Библия в света и огромно яйце от шоколад.

Plevneliev ajándéka a harmadik legkülönösebb, amit a pápa valaha kapott

Az óriási, 200 kilogrammos tojás az egyik legfurcsább ajándék, amelyet XVI. Benedek pápa valaha is kapott. Az ajándékot május 24-én kapta a pápa Roszen Plevneliev bolgár elnöktől. Sőt mi több – ez a harmadik legbizarrabb ajándék a top tízből, írta

a Romereports.com. A lista élén egy német püspök ajándéka áll: 20 gallon sör a római katolikus egyház fejének 80. születésnapja alkalmából.

Károly herceg ajándéka a második a listán: 12 desszertes tányér. A rangsorban szerepel még: egy autókormány a Ferrari cég elnökétől; ipod egy mexikói TV-től, mexikói zenével feltöltve; countryzenei CD-k George Bush-tól.

A hetedik helyen szerepelnek a koncertek. Államférfiak és gazdag emberek hírességeket bérelnek, hogy azok énekeljenek a pápának. A különös ajándékok között van a világ legkisebb Bibliája és az óriási csokitojás is.

Тук-Там

Тук-Там е общност, сдружение, инициатива.

Основано през пролетта на 2008 година, сдружението и до днес създава социална среда на завърналите се в България.

Ето малко повече за проектите, по които работи Тук-Там:

Кариера в България: Защо не?

Ежегодният форум "Кариера в България. Защо не?" събира на едно място българи, учили и работили в чужбина, с цел да се срещнат с водещи фирми в България, да разберат повече за възможностите за реализация в страната, както и да се запознаят с други българи като тях.

Над 3500 кандидати са участвали в четирите форума, където около над 200 водещи фирми в България се представиха с щандове, фирмени презентации и семинари, а над 30 водещи мениджъри споделиха своя опит. Следващото издание на форум ще бъде на 13 септември 2012 г.

Образование в чужбина

Проектът "Образование в чужбина" включва сайта edu.tuk-tam.bg, създаден и поддържан от сдружението. Целта е онлайн порталът да е полезен за бъдещите български студенти в чужбина като постоянно се включва информация и се увеличава броят на университетите.

Вече са събрани над 250 интервюта с българи, учили в университети в целия свят! Вие също можете да се включите, като споделите своя опит!

Сдружението и работи

за осигуряване на добра среда на завърналите се.

Организираме различни събития, които целят да дадат възможности на хората да се запознаят и да завържат полезни контакти. Всяка седмица има

редовна среща, а няколко пъти годишно се организират по-големи събития за над 100 човека.

Професия и образование за мен (MyWay)

Изборът на професия

и образование не е лесен и младите хора често имат нужда от подкрепа в тази насока. Проектът MyWay е в помощ на учениците – той насочва и информира за възможностите за академична и професионална реализация.

Това се постига чрез личностна ориентация, информация и мотивация на учениците по време на персонални срещи в училище с ментори.

Услуги:

- Превод, легализация и признаване на диплома от чужбина

<http://www.tuk-tam.bg/diploma-translation-legalisation-recognition/>

- Намиране на работа и пазар на труда в България

- Квартирни, наеми и жилища

- Предприемачество и възможности за развиване на бизнес

- Образование и допълнителна квалификация

- Специализирани услуги (счетоводни, правни)

- Банкови услуги

- Спорт, забавления и интересни събития

- Социални проекти и възможности за доброволчество

- Туризъм

- Възможности за езиково обучение

За контакти:

Mail: hey@tuk-tam.bg

Facebook group:

<http://www.facebook.com/groups/8916792214/>

Facebook page:

<https://www.facebook.com/tuktam>

LinkedIn:

<http://www.linkedin.com/groups?home=&gid=660497>

Youtube:

<http://www.youtube.com/tuktambg>

Itt-Ott

Az Itt-Ott egy közösség, egyesület és kezdeményezés is egyben. 2008 tavaszán alapították és a mai napig közösséget teremt a Bulgáriába visszatérteknek. Bővebben az alábbiakban olvashatnak az Itt-Ott tevékenységeiről:

A Karrier Bulgáriában: Miért ne? elnevezésű fórum összegyűjti egy helyre azokat a bolgárokat, akik külföldön tanultak, vagy dolgoztak. A céljuk az, hogy vezető bolgár cégekkel tudjanak megismerkedni, hogy megtudhassák, hogy milyenek a megvalósítási lehetőségek az országban, és hogy hasonló helyzetben lévő bolgárokkal ismerkedjenek meg. Több mint 3500 jelentkező vett részt a négy fórumon, ahol több mint 200 vezető bolgár

cég mutatkozott be standokkal, céges prezentációkkal és szemináriumokkal, és mintegy 30 vezető beosztású menedzser osztotta meg tapasztalatait az érdeklődőkkel. Az egyesület azon is dolgozik, hogy kellemes környezetet biztosítson azok számára, akik visszatértek. Különböző eseményeket szerveznek, amelyek célja, hogy az emberek megismerkedhessenek egymással, és hasznos kapcsolatokra tehessenek szert.

Szakmák és képzések (My Way)

Egy szakma vagy képzés kiválasztása nem könnyű feladat, a fiataloknak gyakran van szükségük egy kis segítségre. A My Way projekt segít a tanulóknak: eligazít és informál

a tanulmányok és a karrierfejlesztés lehetőségeiről.

Szolgáltatások:

Külföldi diploma fordítása, hitelesítése és elismertetése

<http://www.tuk-tam.bg/diploma-translation-legalisation-recognition/>

- Munka keresése, bulgáriai munkaerőpiac

- Lakások, albérletek

- Vállalkozások, és üzleti fejlesztések lehetőségei

- Oktatás, továbbképzés

- Speciális szolgáltatások (számvetési, jogi)

- Banki szolgáltatások

- Sport, szórakozás és érdekes rendezvények

- Szociális projektek és önkéntességi lehetőségek, Turizmus

Месечинка

Месечинка е името на най-новата музикална формация на Емил Билярски и едновременно на най-новия албум на дуото Емил и Аннамария Олах. По данни на класацията МАХАЗ, само няколко седмици след излизането си албумът е класиран на 17-то място по броя на продадени плочи сред всички унгарски и чуждестранни състави.

„В това тежко време, когато много малко хора купуват дискове, да сме 17-ия най-много продаван състав в Унгария, е сериозно постижение, като се има предвид, че тук се нареждат и всички най-големи звезди на световната и унгарската музика. Особено като се вземе предвид, че това е първият албум на състава” – споделя Емил.

Неговата предистория на музи-

в групата „Кораи йорьом”. Тя става особено популярна в България, където получава почти легендарен ореол.

Преди три години основава групата Фокателеп с някои от музикантите на „Кораи йорьом”, а заедно с певицата Аннамария Олах, с която заедно пишат и създават песни, се ражда групата „Месечинка”.

- *Пътят ти към българската музика очевидно е бил малко дълъг и заобиколен. Кой беше този подтик, който те отведе все пак до нея*

- Българската народна музика е нещо уникално, това всички го знаят. Аз я преоткрих през 90-те години и започнах все повече да я слушам. Тогава започна и вълната на така наречената етно или световна музика, която смесва съвре-

менната музика с музиката на народите. Мен страшно ме заинтересува българската и балканската музика. През 1997 г. работихме заедно с Роза Банчева – една много добра и силна народна певица. Поканихме я да пее в албума на „Кораи йорьом” и оттогава се опитвам да работя с български музиканти и с българска музика. Най-силното въздействие ми оказа групата „Триград”, която направихме за-

едно с Николай Иванов – певец и музикант, който смесва езотерични, джазови и народни елементи, и с две български народни певици. Това се случи през 2003 г. след един концерт на „Кораи йорьом”. Николай Иванов дойде с две негови познати, народни певици, след тежен концерт в Българската църква в Будапеща. Бяхме в компания с унгарски музиканти и след време някой ги помоли да изпеят нещо. Те запяха и всички останаха със зяпнали уста, аз също. Още същата

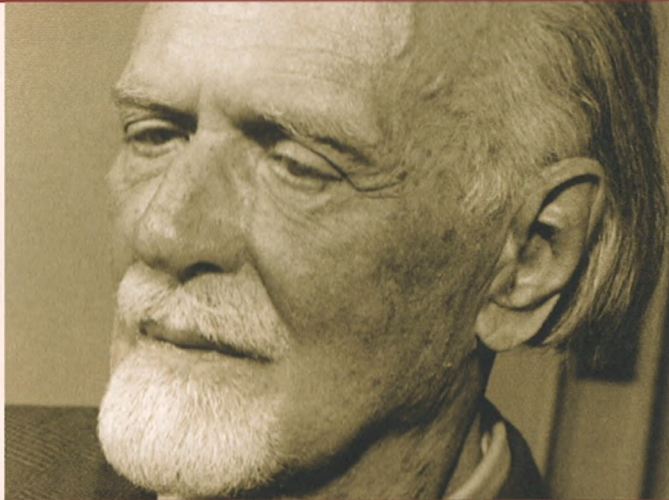
вечер отидохме в нашето студио и цяла нощ свирихме, импровизирахме, даже танцувахме – така се образува групата „Триград”, която беше нещо много силно и емоционално. И въпреки че живеехме в различни държави – те в България, аз тука – успяхме да съставим програма, свирихме на Сигет, имахме поредица от концерти през лятото и есента на същата година. С тях продължавам да поддържам връзки и когато можем, работим заедно. Те пеят и в албума на „Кораи йорьом”, издаден през 2005.

- *Последният състав носи даже и в името си българското: „Месечинка”. Как се приема българската музика от другите музиканти.*

- Българската народна музика е много популярна и обичана в Унгария. Ние не се опитваме да подражаваме автентичното изпълнение. Първо, защото не можем, и второ, защото го пречупваме през своя поглед и правим наша музика, в която те много добре се вписват. Аннамария Олах е много добра. Тя се нарежда в поредицата от унгарски певици, изпълнители на български народни песни и заема достойно място сред тях. Месечинка пее и на испански, и на арабски, и на цигански, и на английски... А името произлиза от любимата народна песен на Аннамари „Динаминка”, в която се пее „Огреяла месечинка...”

кант обаче е дълга: през 1982 г. прави първата си група в училище, т.е. тази година отбелязва своята 30-годишнина на сцената. Това се случва в Русия, по-точно Съветския съюз, където родителите му работят като строители. После се връща в България, завършва гимназия и продължава учението си в Будапеща, където се и заселва. В Унгария живее от 1984 г. Отначало свири с руснаци предимно руска музика. После създава връзки с унгарски музиканти. 15 години свири

Pályázati felhívás

"HONORATUS KODÁLY ZOLTÁN"

Kodály szellemisége a Kárpát medencében
Nemzetiségi Összművészeti Fesztivál

Kodály Zoltán születésének 130. évében ünnepi esemény lesz az újbudai Kerület Napja (2012. november 10). Nemzetiségi Összművészeti Fesztiválunk tiszteleg a zeneszerző, zenetudós munkássága előtt és felidézi jelenkori szellemiségét. Pályázati felhívásunkkal szeretnénk elismerni és bemutatni a Magyarországon élő nemzetiségek Kodály ihlette alkotásait.

Részvételi feltételek:

A "Honoratus Kodály Zoltán" összművészeti felhíváson a magyarországi nemzetiségek tagjai és csoportjai vehetnek részt (bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén, ukrán, interetnikus (több nemzetiséget érintő). A résztvevők egyaránt lehetnek amatőr és professzionális alkotók.

A pályázat témája: bármely képző-, vizuális és akusztikus művészeti alkotás melyet Kodály Zoltán munkássága vagy zeneműve inspirált.

A jelentkezők két főkategóriában indulhatnak.

Fesztivál művészeti kategóriái:

Alkotó-művészeti kategóriák:

irodalom (vers, próza); zeneszerzés; film- és fotóművészet; szobrászat; festészet; kerámia;

grafika; gyöngy-ékszer, hímzés; tűzzománc; egyéb

Előadóművészeti kategóriák:

19. oldal:

népdal; kórusmű; néptánc; hangszeres zene

Eredmények, díjak:

A "Honoratus Kodály Zoltán" rendezvényen résztvevő valamennyi nemzetiség díszdobozos bronz emléklapokt díjazásban részesül.

Az egyes művészeti kategóriákon belül kiosztásra kerül a "Kodály díj" (díszdobozos bronz plakett).

A művészeti kategóriákon belüli egyéb díjazottak névre szóló díszlevelet kapnak.

Bővebb információ: 279-3600, info@ujbudakulti.hu

A jelentkezés határideje: 2012. augusztus 31.

A jelentkezési űrlapon föl kell tüntetni:

- az egyéni vagy csoportos jelentkező nevét, címét és egyéb elérhetőségét;
- a választott kategóriát (több kategória esetén annyi űrlapot kell kitölteni, ahány kategóriában indul a jelentkező);
- zenei produkció esetén: a részletes műsort – a szerzők nevének, a mű címének, időtartamának, szövegírójának megjelölésével.

Издание на Българското републиканско
самоуправление
1062 Будапеща, ул. Байза 44.

Редакция:
Андреа Генат,
Моника Тютюнкова,
Светла Кьосева (главен редактор)

Отговорен издател:
Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Министерство на
държавната администрация и правосъдието,
Столичното българско самоуправление и на
Българските самоуправления в II, IV, V, VIII,
IX, XIII, XIV, XV, XVIII, XX, XXI и XXIII
район на Будапеща и във Фелшьожолца, Печ,
Сегед, Халастелек, Дунахараста, Дунакеси,
Кишкулцахаза, Лорев, Мишколци, Дебрецен,
Сигетсентмиклош, Ерд и Естергом.

Bolgar Országos Önkormányzat
(1062 Budapest, Bajza u. 44.) kiadványa

Szerkesztőbizottság:
Kjoszeva Svetla (főszerkesztő),
Genát Andrea,
Tyutyunkova Mónika

Felelős kiadó:
Muszev Dancso

Megjelenik a Közigazgatási és Igazságügyi
Minisztérium, a FBÖ és a II., IV., V., VIII.,
IX., XIII., XIV., XV., XVIII., XX., XXI. és XXIII.
kerületi, valamint a Felsőszolcai, a Pécsi, a
Szegedi, a Halászteleki, a Dunaharaszti, a Du-
nakeszi, a Kiskunlácházi, a Lórévi, a Miskolci, a
Debreceeni, a Szigetszentmiklósi, az Érdi és az
Esztergomi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat
támogatásával.

ISSN 14163098

MS Mester Stúdió, iGlobe Nyomda

Magyarországi Bolgárok Egyesülete

Дружество на българите в Унгария

1097 Бр., Vágóhid u. 62. / tel.: 216-6560

Bolgar Országos Önkormányzat

Българско републиканско самоуправление

1093 Будапеща, Байза у. 44. / tel.: 216-4210

Фювароси Bolgár Önkormányzat

Столично българско самоуправление

1093 Будапеща, Байза у. 44. / tel.: 216-4211

Bolgar Nyelvtanító Nemzetiségi Iskola

Българско училище за роден език

1062 Будапеща, Байза у. 44. / tel.: 216-4210

Bolgar Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda

Българска двуезична малцинствена детска градина

1062 Будапеща, Байза у. 44. / tel.: 06 20 250-7339

Bolgar Kulturális, Dokumentációs és Info. Központ

Български културен, документационен и

информационен център

1062 Будапеща, Байза у. 44. / tel.: 216-4211

Szent Cirill és Szent Metód Bolgar Pravoszlav

Templom / Българска православна църква Св. св.

Кирил и Методи

1097 Будапеща, Vágóhid u. 17. / tel.: 06-31-496-4997

Bolgar Köztársaság Nagykövetsége

Посолство на Република България в Унгария

1062 Будапеща, Andrássy út 113.

tel.: 322-0836, 322-0834

Bolgar Kulturális Intézet

Български културен институт

1061 Будапеща, Andrássy út 14. / tel.: 269-4246

Carevec Étterem / Ресторант Царевци

1097 Будапеща, Vágóhid u. 62. / tel.: 06-20-417-8576

Hotel Róla / Hotel Róla

1097 Будапеща, Vágóhid u. 62. / tel.: 216-1621

szeptember 2012 • септември 2012

MŰSOR • ПРОГРАМАТА

1	събота	11 часа	ул. Байза 44	Откриване на учебната година
1	szombat	11.00	Bajza u. 44	Tanévnyitó a Bolgár Iskolában
22	събота	11 часа	Халастелек „Българско колело“	Поднасяне на венци по случай Деня на българската независимост
22	szombat	11.00	Halásztelek	Koszorúzás a bolgár függetlenség Bolgárkerék emlékpark napja alkalmából

E-mail

Българското републиканско самоуправление създаде списък с e-mail адреси, чрез който вече разпратихме информация за някои програми на всички, които са включени в него.

Всеки, който желае да получава известия по e-mail, може да изпрати своя адрес на bolgonk@bul.hu.

Elindult a Bolgár Országos Önkormányzat e-mail levelezőrendszere, amelyen keresztül már több programról tájékoztattuk mindazokat, akik szerepelnek a listánkon.

Kérjük, hogy aki szeretne e-mailben értesítést kapni a rendezvényeinkről, küldje el az e-mail címét a bolgonk@bul.hu címre.

A rendezők a műsorváltozás jogát fenntartják. Az aktuális programról tájékozódjon a www.bolgarok.hu weboldalon
Organizаторите си запазват правото за промени в програмата. За актуалните събития можете да се информирате на www.bolgarok.hu
Цена: 150 форинта • Ára: 150 Ft